

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201813
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8222201813.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých G. U., B.. XX. XX. XXXX a T. U., B.. XX. XX. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny X., detí rodičov T.. T. U., B.. XX. XX. XXXX, X. V. XXX a G. U., B.. XX. XX. XXXX, X. V. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov, č. k. 4P/125/2022-8 zo dňa 18. 10. 2022 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala zverenia mal. detí do svojej osobnej starostlivosti.

2. Okresný súd Bardejov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uzneseniu podala odvolanie matka, navrhujúc nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým budú mal. deti zverené do jej osobnej starostlivosti, za súčasnej úpravy vyživovacej povinnosti vo výške 100,- eur na každé z mal. detí. V prípade nevyhovenia návrhu na nariadenie neodkladného dáva matka podnet na začatie konania vo veci samej so špecifikáciou petitu rozhodnutia súdu.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

5. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. výkon ich rodičovských práv a povinností bol naposledy upravený v auguste roku 2022, kedy súd schválil rodičovskú dohodu o zverení mal. detí do striedavej starostlivosti rodičov. S krátkym odstupom času je zrejmé, že striedavá starostlivosť sa nerealizuje, deti navyše napriek ich súrodeneckému vzťahu žijú oddelene. Starší syn, mal. G., žije v súčasnosti v domácnosti s otcom, mal. T. žije v domácnosti s matkou. V konaní prešetril pomery v rodine mal. detí ustanovený opatrovník. Z nim podanej správy vyplýva konfliktné nastavenie rodičov, ktorí sa vzájomne obviňujú zo zmarenia striedavej starostlivosti. K stretnutiam nerezidentných rodičov s mal. deťmi nedochádza. Opatrovník vykonal pohovor s mal. G., ktorý na situáciu v rodine uviedol, že žije s otcom. K matke chodieval, otec mu v tom nebránil. Za mal. T. mi je smutno a veľmi mu brat chýba. Z pozorovania maloletého opatrovníka uviedol, že G. je

komunikatívny, rozpráva rozvážne. Z pohovoru s mal. T. vyplynulo, že maloletý žije s matkou, k otcovi chodí rád. Brat G. mu zrejme chýba. Z pozorovania maloletého opatrovníka uviedol, že T. pôsobil pri pohovore utiahnutým dojmom. Na základe takto osvedčených skutočností súd napokon návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, s odôvodnením, že len približne mesiac pred podaním návrhu matky nadobudol právoplatnosť rozsudok súdu, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu o zverení maloletých detí do striedavej starostlivosti. Vzťahy medzi rodičmi boli v auguste roku 2022 rovnaké ako v septembri 2022, teda rodičia spolu nekomunikovali. Je preto vhodné, aby si rodičia uvedomili, že iniciovať súdne konanie je vhodné až v čase, kedy vedia, čoho sa domáhajú a prečo sa toho domáhajú. Mali by si najskôr ustáliť formu osobnej starostlivosti o obe deti, dôsledne to s druhým rodičom odkomunikovať a určitú dobu si ju aj vyskúšať. V prípade problémov v akejkolvek oblasti sa môžu rodičia obrátiť na pomoc odborníkov a následne podať návrh vo veci samej, nie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nerieši práva a povinnosti rodičov k deťom trvale, ale iba dočasne.

6. V zmysle uplatnených odvolací námiatok matka uvádza, že otec jej bráni v kontakte s mal. G., nekomunikuje s ňou a nepodáva jej o mal. G. žiadne informácie. O mal. T. otec nejaví žiaden záujem, nikdy si po neho neprišiel. Pred ustanoveným opatrovníkom uvádzal otec nepravdivé skutočnosti, okrem toho, podaná správa opatrovníka je zrejme neobjektívna. Matka má neporovnateľne lepšie podmienky pre výchovu a starostlivosť o dieťa. V porovnaní s otcom nenavštevuje pohostinstvá, nepožíva alkoholické nápoje a nedala tiež dôvod k rozvodu manželstva.

7. Po oboznámení sa s obsahom spisu považuje odvolací súd podané odvolanie matky za nedôvodné. V zhode s právnym záverom súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že v konaní neboli osvedčené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa v súčasnosti bezodkladne mal meniť rodičmi skôr dohodnutý model osobnej starostlivosti. Svoje rozhodnutie argumentuje odvolací súd nasledovne.

8. Vzťahy medzi rodičmi sú zrejme konfliktné, len nedávno napokon prešli rozvodovým konaním. Pri znalosti svojich pomerov rodičia prejavili svoje rodičovské kompetencie a v auguste roku 2022 sa dohodli na striedavej starostlivosti. Dosiahnutie blaha detí však prekazili pretrvávajúce hádky medzi rodičmi, ktoré viedli k znepokojujúcemu skutočnému stavu. De facto si rodičia rozdelili mal. deti, a tým im významne škodia, keďže bratia majú medzi sebou silné súrodenecké puto. Túto skutočnosť potvrdil rozhovor opatrovníka s mal. deťmi.

9. Odvolací súd má za osvedčené, že zvolený model osobnej starostlivosti nezlyhal na samotných mal. deťoch, aj keď na nich je vyvíjaný tlak pravidelného striedania domácností rodičov. Naopak, zlyhali rodičia, od ktorých sa očakávalo, že svojim mal. deťom v ťažkej porozvodovej situácii psychicky pomôžu. Všeobecne sa v judikatúre uznáva, že problematická komunikácia rodičov môže byť kontraindikáciou striedavej starostlivosti, no v preskúmanom prípade odvolací súd poukazuje na to, že k zmene striedavej osobnej starostlivosti je vhodné pristúpiť v riadnom konaní, nie nariadením neodkladného opatrenia. Odvolací súd poukazuje na silné puto medzi súrodencami, tiež vybudovaný rodičovský vzťah mal. detí s obidvomi rodičmi. Nie dôležitý však je v tejto situácii model osobnej starostlivosti, ale vnútorné uvedomenie rodičov. Odvolací súd odmieta rozdeliť domácnosti súrodencov či ukrátiť ktoréhoľvek z mal. detí na pravidelnom styku s obidvomi rodičmi. Bez ohľadu na to, komu z rodičov budú deti zverené, rodičia budú rovnocennými nositeľmi rodičovských práv a povinností a navzájom budú povinní kooperovať či už pri bežných záležitostiach odovzdávania a preberania mal. detí, rovnako pri rozhodovaní o podstatných veciach týkajúcich sa mal. detí. Čím skôr sa tak stane, tým skôr sa naplní najlepší záujem mal. detí.

10. Mal. G. aj mal. T. sa pozitívne vyjadruje o matke aj otcovi. Toto je želaný základ vzťahov v rodine, ktorý je v budúcnosti potrebné budovať, nie rúcať. Iný model úpravy výkonu rodičovských práv ako striedavá osobná starostlivosť nemal nateraz odvolací súd osvedčený. Výrazne však apeluje na rodičov, aby upustili od konania, ktoré bráni udržiavať a budovať rodičovský vzťah rovnocenne s oboma rodičmi. Zdravé rodinné a výchovné prostredie je spôsobilý totižto vytvoriť len ten rodič, ktorý uprednostní záujmy mal. detí pred svojimi vlastnými a je si vedomý dôležitosti druhého rodiča v živote dieťaťa. Sytenie partnerského konfliktu však bude mať len jedného porazeného, a to mal. deti. V právnych veciach starostlivosti súdu o maloletých sú však samy deti prioritou súdu pri rozhodovaní, preto podľa potreby súd aj bez návrhu začne konanie a prijme potrebné opatrenia, aby mal. deti neboli obeťou nezhôd rodičov. V takom prípade nie je vylúčené, že mal. detí budú v konečnom dôsledku zverené do starostlivosti

jedného z rodičov, za súčasného obmedzenia ich styku s nerezidentným rodičom, ak sa preukáže, že tento nerezidentný rodič opakovane, bezdôvodne a zámerne bránil mal. deťom s druhým rodičom.

11. Za daného stavu teda odvolací súd zhŕňa, že striedavá starostlivosť sa javí byť vhodným modelom starostlivosti, prihliadajúc pritom najmä na citové naviazanie detí medzi sebou navzájom aj medzi nimi a obidvomi rodičmi. Neprijíma odvolací súd jednoduchý argument, že striedavá starostlivosť sa nerealizuje ani sa realizovať nebude. Nie je totiž oprávnením rodičov kooperovať, ale je to ich povinnosť, aby sa dosiahol záujem mal. detí, ktoré sú vystavené porozvodovej situácii. Vzťah rodičov sa bez zavinenia mal. detí rozpadol, no ďalším negatívnym javom v rodine je potrebné predchádzať. Striedavá starostlivosť je pritom spôsobilá zabezpečiť mal. deťom rovnocenne strávený čas s obidvomi rodičmi aj medzi súrodencami navzájom. V nadväznosti na uvedené odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V danom prípade nie sú známe žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnuté inak ako spôsobom vyplývajúcim z § 52 CMP.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).